

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 17, 2024

2024-04-24

Sammanfattning

De senaste veckorna har den geopolitiska utveckling fortsatt haft påverkan på de globala energimarknaderna. Särskilt fokus har varit på utvecklingen i Mellanöstern och osäkerhet rörande eventuell påverkan på produktion och transport av olja och gas i regionen.

Oljepriset har sedan förra marknadsbrevets publicering sjunkit till en nivå på USD87 per fat efter att ha hållit sig runt USD90 per fat under en längre period. Marknaden har under den senaste tvåveckorsperioden nära följt utvecklingen av de ökade spänningarna mellan Israel och Iran vilken bidragit till en ökad riskpremie på marknaden. Samtidigt har osäkra makroekonomiska signaler och svaga marknadsfundament satt press nedåt på priset.

Under den senaste tvåveckorsperioden har priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden varit volatila och påverkats av utvecklingen i Mellanöstern och en oro för eskalering vilket påverkat priserna uppåt. I början av veckan gick priserna dock nedåt igen och TTF M+1 stängde den 22 april på EUR29,31 per MWh.

Utvecklingen på kolmarknaden har överlag varit odramatisk de senaste veckorna. Priset på utsläppsrätter korrelerar i hög grad med gaspriserna och steg i mitten på april upp till över EUR70/ton för första gången sedan januari. Sedan dess har priset dock sjunkit tillbaka något.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	5
Kol och EU ETS	8

Priser vid stängning den 22/4

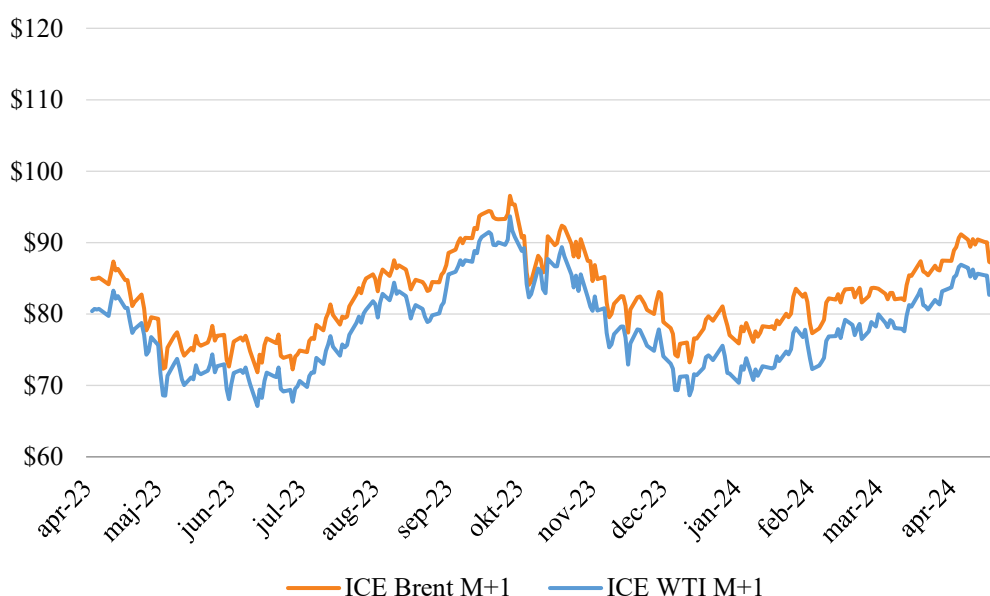
Olja	ICE Brent, front month		
	87,00	USD/fat	↓*
Naturgas	ICE TTF, month ahead		
	29,31	EUR/MWh	↑*
Kol	ICE API2, front month		
	113,15	USD/ton	↓*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract		
	66,33	EUR/ton	↑*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Olja

Oljepriset har under större delen av den senaste tvåveckorsperioden hållit sig kvar på en nivå kring USD90 per fat, en nivå som i början av april nåddes för första gången sedan oktober förra året. Stabiliseringen av priset på denna nivå har motiverats av att ökade spänningar mellan Israel och Iran mötts av fortsatt osäkra indikationer kring den makroekonomiska utvecklingen och en oro för en relativt svag efterfrågan på olja i förhållande till tillgången på marknaden framöver. Sedan mitten av förra veckan har priset sjunkit tillbaka till en nivå på ca USD87 per fat då osäkerheter kring efterfrågan vägt något tyngre.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

Sedan det förra marknadsbrevet har en upptrappning av spänningarna mellan Israel och Iran bidragit till fortsatta osäkerheter och en ökad riskpremie på oljemarknaden. Den 13 april avfyra Iran hundratals drönare och robotar mot Israel som svar på den attack som Irans ambassad i Syrien utsattes för i början av april och för vilken Israel pekades ut som ansvarig. Så mycket som 99 procent av de iranska drönarna och robotarna uppges dock ha stoppats från att nå sina mål¹. Attacken medförde däremot ingen större bestående reaktion i oljepriset vilket till stor del kan förklaras av att risken för en attack sannolikt redan prisats in av marknaden, detta då Iran under inledningen av april varit tydliga med att en attack på Israel var att vänta. Efter attacken övergick istället marknaden fokus till hur Israel skulle svara och stor internationell press sattes på Israel att inte eskalera konflikten vidare. Detta i kombination med att de israeliska skadorna varit begränsade verkar under veckan efter attacken ha minskat marknaden oro för en större vidare eskalering av

¹ [Israeli military says 99% of drones and missiles launched by Iran were intercepted | AP News](#)

konflikten från Israels sida. Detta har gett oljepriset utrymme att pressas nedåt av övriga marknadsfaktorer till en nivå på ca USD87 per fat från mitten av förra veckan.

Under fredagen den 19 april kom Israels svar på Irans attack i form av drönarattacker mot mål i orterna Isfahan och Tabriz i Iran. Attacken bidrog till en tillfällig topp i oljepriset under fredagens handel men priset sjönk snabbt tillbaka till en nivå på USD87 per fat. Attacken beskrevs av media som begränsad i sin omfattning och även Iran tonade ned betydelsen av händelsen².

I övrigt har oljepriset under den senaste tvåveckorsperioden tyngts av svaga marknadsfundament där en relativt god tillgång på olja kombinerat med blandade makroekonomiska signaler från stora ekonomier såsom USA och Kina och en osäker efterfrågetillväxt för tillfället spelar en avgörande roll. I sin senaste marknadsrapport som släpptes under april reviderade det internationella energirådet IEA ned sin prognos för tillväxten i oljeefterfrågan under 2024 med ca 100 000 fat per dag, bland annat till följd av svagare konsumtion i OECD-länderna³. Även det faktum att OPEC+ för närvarande sitter på en relativt stor outnyttjad produktionskapacitet⁴ bidrar för tillfället till att motverka större prisökningar. Den geopolitiska utvecklingen i Mellanöstern har ännu inte fått någon påverkan på fysiska flöden från regionen.

Under lördagen (20/4) godkände det amerikanska representanthuset nya oljesanktioner mot Iran till följd av landets attack mot Israel⁵. De nya sanktionerna, som ännu inte godkänts av senaten, ska bland annat bredda existerande sanktioner till att inkludera utländska hamnar, fartyg och raffinaderier som medvetet processar eller skeppar iransk olja som bryter mot amerikanska sanktioner.

Den 17 april meddelade USA även att man återinför sanktioner mot olja och gas från Venezuela då man menar att landets regering misslyckats med sina åtaganden om att hålla ett fritt och rättvist presidentval⁶. USA kom i höstas överens med Venezuela om att tillfälligt pausa sanktionerna som utfärdats mot bland annat Venezuelas oljeexport och investeringar i gas- och oljesektorn.

² [Oil market shrugs off Israeli strikes on Iran \(ft.com\)](#)

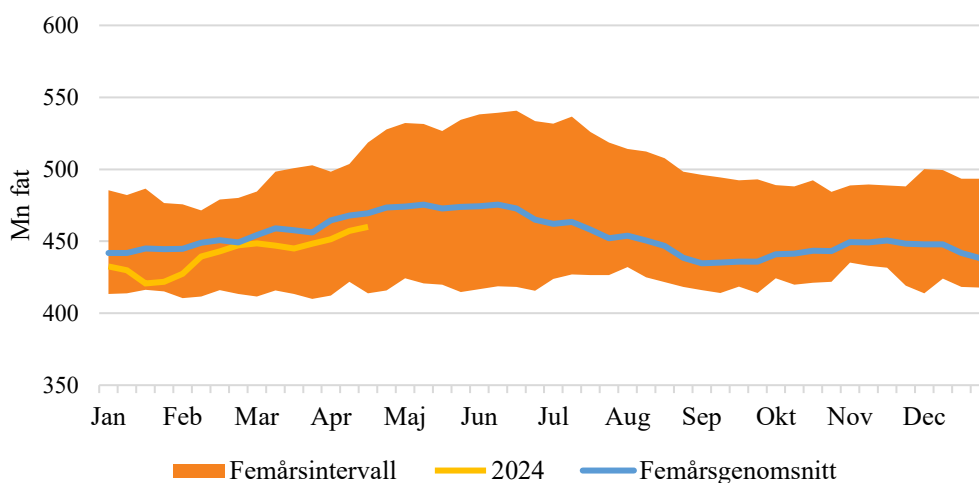
³ [Oil Market Report - April 2024 – Analysis - IEA](#)

⁴ IEA bedömer att OPEC+ för närvarande har en outnyttjad kapacitet på närmare 6 miljoner fat per dag, vilket motsvarar ca sex procent av den globala efterfrågan.

⁵ [New Iran Oil Sanctions Passed by US House in Foreign Aid Package - Bloomberg](#)

⁶ [US to reimpose oil sanctions on Venezuela over election concerns | Reuters](#)

Amerikanska råolja lager exklusive strategiska beredskapslager

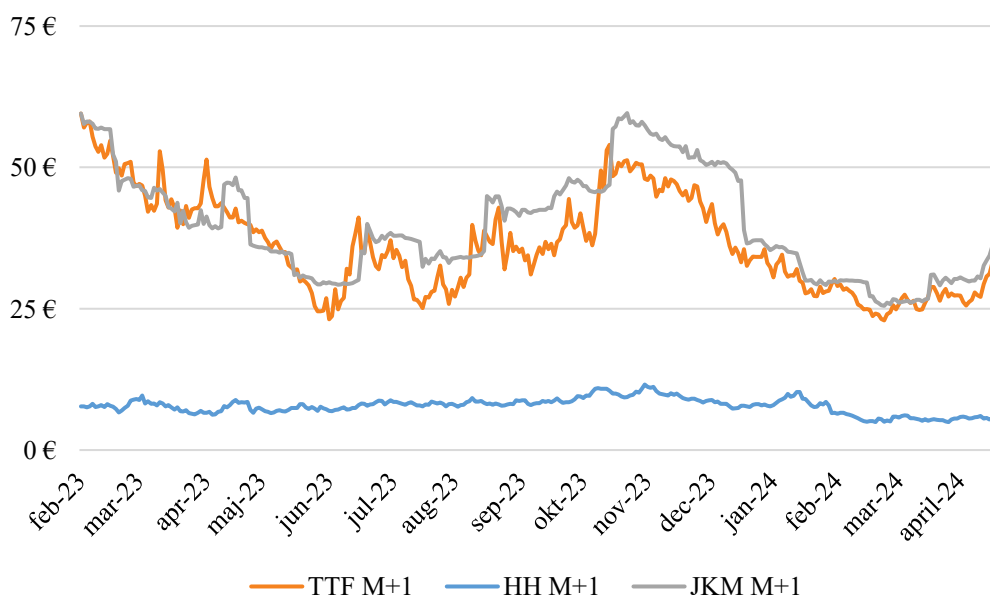
Källa: EIA.

Nivåerna i de amerikanska råolja lagren har under de senaste två veckorna fortsatt att öka men befinner sig fortfarande en bit under femårsgenomsnittet.

Naturgas

Priset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har gått upp sedan förra marknadsbrevets publicering. TTF M+1 stängde den 22 april på EUR29,31 per MWh, att jämföra med EUR27,91 per MWh den 8 april och EUR32,31 per MWh den 18 april. Under den senaste tvåveckorsperioden har priserna varit volatila och påverkats av utvecklingen i Mellanöstern och en oro för eskalering. TTF M+1 stängde den 16 april på EUR33,14 per MWh vilket är högsta pris sedan början av januari. Priserna har även påverkats av fortsatt ryska attacker på ukrainsk energiinfrastruktur, däribland ukrainska naturgaslager. De ukrainska naturgaslagren är fortsatt i drift men situationen skapar en ytterligare oro på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden. Europeiska aktörer har, enligt EU-kommissionen, lagrat 2 miljarder kubikmeter gas i ukrainska lager. Att europeiska aktörer lagrar gas i Ukraina utgör en buffert för den europeiska gasförsörjningen. De senaste veckornas volatilitet och prispåverkan dämpas dock av de fortsatt goda marknadsfundamenten i Europa med höga gaslagernivåer och god tillförsel av LNG och priserna vände nedåt i början av den här veckan.

Naturgaspriser EUR per MWh

Källa: Montel.

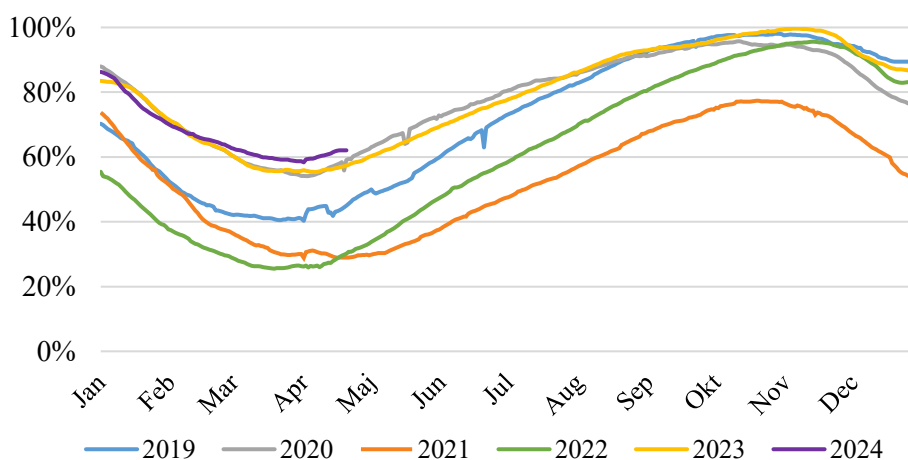
Även det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM har gått upp sedan förra marknadsbrevets publicering. JKM stängde den 19 april på EUR33,68 per MWh, att jämföra med EUR30,01 per MWh den 8 april, men har liksom TTF nått högre prisnivåer de senaste två veckorna. JKM stängde den 16 april på EUR36,12 per MWh. Även de asiatiska priserna påverkas av utvecklingen i Mellanöstern och en oro för att utbudet riskerar att påverkas till följd av konflikten. Det finns också en oro att LNG-handeln via Hormuzsundet ska stoppas. JKM handlas över motsvarande kontrakt vid TTF, men med

alla kostnader inräknade är den ekonomiska fördelen att frakta amerikansk LNG till Asien framför Europa liten. Amerikansk LNG transporteras fortsatt primärt runt Godahoppssudden framför Panamakanalen.

Vid den amerikanska gashubben Henry Hub har priserna gått ner något under den senaste tvåveckorsperioden. Den 19 april mars stängde frontmånadspriset (M+1) på EUR5,61 per MWh.

Fyllnadsgraden i de europeiska naturgaslagren låg den 20 april på 62 procent. Injicerings säsongen är i gång och de europeiska naturgaslagren fylls nu på inför nästa uppvärmningssäsong och fyllnadsgraden är nu 2 procentenheter högre än vid förra marknadsbrevets publicering. Som marknadsbrevet tidigare rapporterat avslutades uppvärmningssäsongen 2023/24 med rekordfulla lager. Detta tack vare en relativt mild vinter, god tillgång på LNG, god tillgång på förnybar energi samt en minskad efterfrågan på naturgas. De nu höga gaslagernivåerna skapar ett mer gynnsamt utgångsläge för nästa uppvärmningssäsong. ENTSO-G, EU:s samarbetsorganisation för systemansvariga för gas, släppte i förra veckan sin *Summer Outlook*⁷ och konstaterar att i alla framtagna scenarion kan EU nå 90 procent lagerfyllnad mot slutet av sommaren.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

Sedan den 19 april är det olagligt att producera gas i det nederländska gasfältet Groningen. Som marknadsbrevet tidigare rapporterat har den nederländska regeringen beslutat att gasfältet ska stängas ner från och med den 1 oktober 2023, efter 60 år av produktion. Gasfältet Groningen var en gång i tiden Europas största inhemska producent av naturgas, men har till följd av jordbävningar stängts ned succesivt. Det tidigare beslutet innebar dock att det under uppvärmningssäsongen 2023/24 skulle gå att återstarta

⁷ <https://www.entsog.eu/outlooks-reviews#summer-outlooks-and-reviews>

gasfältet och producera en liten mängd gas vid extremkyla. Med det nya lagbeslutet stängs gasfältet permanent och det går inte att återuppta någon produktion vid behov.

Rörledningen Baltic connector är åter i drift sedan den 22 april. Det var i oktober 2023 som rörledningen mellan Finland och Estland stängdes ner efter en läcka och sedermera misstänkt sabotage. Enligt gasnätverksbolaget Gasgrid skulle reparation av rörledningen ta minst fem månader och det rapporterades i början av april att reparationerna gått enligt plan. Sedan dess har tester genomförts och rörledningen är nu åter i kommersiell drift.

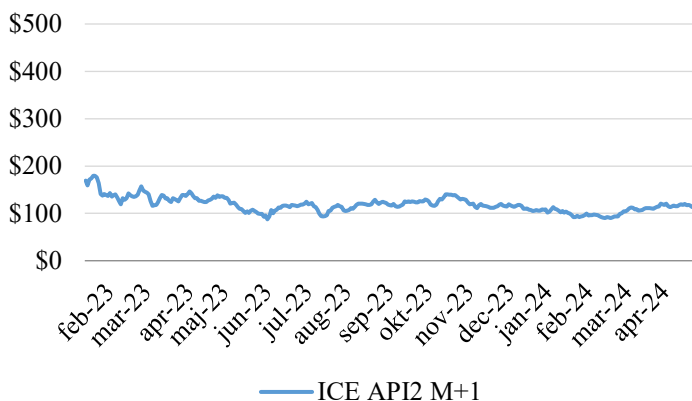
Kol och EU ETS

Kol

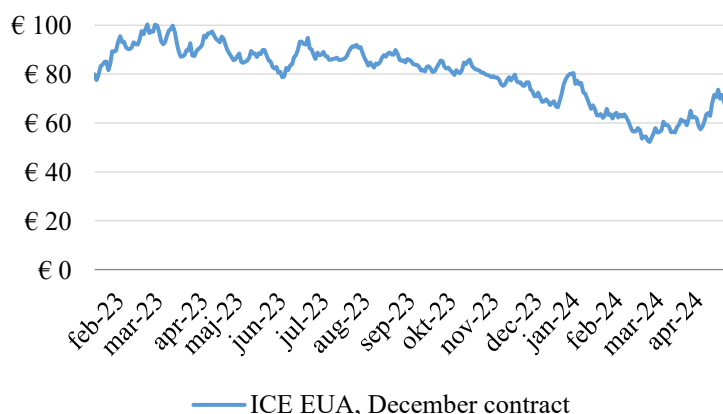
De senaste veckorna har varit relativt odramatiska på den europeiska kolmarknaden. I tillägg till den mer strukturellt sjunkande efterfrågan på kol i Europa är kontinenten nu inne i "the shoulder season" - där efterfrågan på energi för uppvärmning minskar men innan efterfrågan på el för kylning börjat öka vilket innebär sjunkande efterfrågan. Priset hålls dock uppe av faktorer kopplade framförallt till den geopolitiska osäkerheten, där kolpriset huvudsakligen påverkas indirekt via gaspriset.

Den 22 april var det europeiska referenspriset på kol USD113,15 /ton.

Kolpris USD per ton

Utsläppsrättspris EUR per ton

Källa: Montel.

EU ETS

Priset på utsläppsrätter inom EUs utsläppshandelssystem har nu stigit avsevärt sedan mars då priset låg runt EUR50/ton CO₂. Under veckan 8-12 april steg priset med drygt 12 procent och till över EUR70/ton CO₂. Denna stigande trend kan till betydande del härröras till fundamentala faktorer i form av högre priser på naturgas samt något ökande industriell produktion i Tyskland. De dagar som närmast föregått detta marknadsbrevs publicering har präglats av relativt kraftiga dagliga prisrörelser. I takt med att priset på naturgas gått ned något de senaste dagarna så har även priset på utsläppsrätter sjunkit.

Den 22 april var priset på utsläppsrätter EUR66,33/ton CO₂.